

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลายทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศต่างๆ ทั่วโลกได้ตื่นตัวในการใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประเทศ เนื่องด้วยธรรมชาติของการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีความซับซ้อน โดยกิจกรรมการท่องเที่ยวมีความเกี่ยวข้องกับสังคม การเมือง วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ (Corina Larisa Bunghez, 2016 : หน้า 1) การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีความเจริญเติบโตเร็วที่สุด อุตสาหกรรมหนึ่งในโลก โดยมีอัตราการเปลี่ยนแปลงเติบโตเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 5 ต่อปี โดยในปี ค.ศ. 2020 การเดินทางระหว่างประเทศจะมีอัตราเติบโตเพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณ (UNESCO Office in Venice, 2016 : p. 3) เมื่อพิจารณาถึงประโยชน์ที่เกิดจากการท่องเที่ยวนั้น จะเห็นว่ามีส่วนช่วยก่อให้เกิดการรายได้เข้าประเทศอย่างมหาศาล โดยมีนักท่องเที่ยวเป็นผู้บริโภคสินค้าทางการท่องเที่ยวและบริการที่สำคัญ ทำให้เกิดการกระจายรายได้ในธุรกิจที่เกี่ยวข้องต่างๆ มากมาย ในขณะเดียวกันการท่องเที่ยวยังมีส่วนช่วยก่อให้เกิดการพัฒนาทางสังคมและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของคนในประเทศนั้นๆ อีกด้วย (Corina Larisa Bunghez, 2016 : pp. 1–4) หลายประเทศมีนโยบายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการท่องเที่ยว การสร้าง พัฒนา และปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว และสามารถรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้น ในขณะเดียวกัน การท่องเที่ยวยังมีส่วนช่วยให้เกิดการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น น้ำตก ทะเล ทะเลสาบ ป่าไม้ ภูเขา และแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามธรรมชาติ จะได้รับการดูแลและหวงแหนจากชุมชน เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และกลุ่มนักท่องเที่ยวที่หลงใหลความสวยงามทางธรรมชาติ มากไปกว่านั้น การท่องเที่ยวยังมีส่วนช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม การสืบทอดและอนุรักษ์วัฒนธรรมพื้นถิ่น และช่วยสร้างความเข้าใจในความแตกต่างทางวัฒนธรรมอีกด้วย (Glenn Kreag, 2001 : pp. 1–9)

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งในโลกที่ได้ให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจาก อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่เป็นกระดูกสันหลังของประเทศ (เทิดชาย ช่วยบำรุง, 2557 : หน้า 54) มีความสำคัญต่อโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย จากรายงานสถานการณ์ท่องเที่ยว 9 เดือนแรก ในปี พ.ศ. 2559 ซึ่งเป็นการคาดการณ์แนวโน้ม และเป็นสถิติเบื้องต้นจากกรมการท่องเที่ยว พบว่า ตลาดต่างประเทศ มีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยจำนวน 24.82 ล้านคน มีรายได้เข้าประเทศคิดเป็นเงินเท่ากับ 1.24 ล้านล้านบาท สำหรับตลาดในประเทศ มีนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 104 ล้านคน สร้างรายได้เท่ากับ 6.39 แสนล้านบาท จากสถิติข้างต้น เมื่อพิจารณาจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้าไปท่องเที่ยวในแต่ละภูมิภาคพบว่า ภาคตะวันออกมีการเติบโตของจำนวนนักท่องเที่ยวสูงที่สุดเท่ากับ 8.7 ล้านคน คิดเป็นการเติบโตร้อยละ 15.94 รองลงมาได้แก่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ ภาคกลาง ภาคเหนือ และกรุงเทพมหานคร ตามลำดับ (TAT Intelligence Center, 2017 : หน้า 20–25) ดังแสดงในตารางที่

ตารางที่ 1.1 สถิติจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้าไปท่องเที่ยว และอัตราการเติบโตในแต่ละภูมิภาค

ภูมิภาค	จำนวนนักท่องเที่ยว (ล้านคน)	อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
ภาคตะวันออก	8.7	15.94
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	16.6	8.74
ภาคใต้	13.9	5.20
ภาคกลาง	13.3	4.72
ภาคเหนือ	11.6	4.20
กรุงเทพมหานคร	27.9	2.55

แหล่งที่มา: TAT Intelligence Center (2017 : หน้า 20–25)

จากตารางที่ 1.1 จะเห็นได้ว่า อัตราการเติบโตของจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มสูงขึ้นในทุกภูมิภาคของประเทศไทย ทั้งนี้เป็นผลจากแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2555–2559) ที่แสดงวิสัยทัศน์การพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติไว้ว่า “ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ มีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวในระดับโลก สามารถสร้างรายได้และกระจายรายได้โดยคำนึงถึงความเป็นธรรม สมดุลและยั่งยืน” โดยมีการกำหนด 5 ยุทธศาสตร์ที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์การพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน ยุทธศาสตร์การพัฒนาสินค้าบริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์การสร้างเชื่อมั่นและส่งเสริมการท่องเที่ยว และยุทธศาสตร์การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2554 : หน้า 1–77) นอกจากนี้ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ทำการตลาดและประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวชาวไทยหันมาเที่ยวภายในประเทศไทยมากขึ้น เห็นความสำคัญของเมืองท่องเที่ยวรองและเพื่อเป็นการกระจายตัวนักท่องเที่ยวไปยังจังหวัดใกล้เคียงกับเมืองท่องเที่ยวหลักในทุกภูมิภาคของประเทศไทย อีกทั้งยังเป็นการนำเสนอผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว และกิจกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ เพื่อกระตุ้นให้เกิดความต้องการท่องเที่ยวภายในประเทศ ดังจะเห็นได้จากการจัดแคมเปญ “12 เมืองต้องห้ามพลาด” ในปี พ.ศ. 2558 และต่อยอดและสร้างแรงบันดาลใจให้นักท่องเที่ยวชาวไทยออกไปท่องเที่ยวในจังหวัดอื่นๆ ใกล้เคียงกับเมืองท่องเที่ยวหลักเพิ่มเติม โดยจัดแคมเปญ “12 เมืองต้องห้ามพลาด พลัส” ในปี พ.ศ. 2559

จังหวัดจันทบุรี เป็นหนึ่งในจังหวัดทางภาคตะวันออกที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจัดให้อยู่ในแคมเปญดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้จังหวัดจันทบุรีเป็นที่รู้จักในวงกว้าง และมีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2560) ได้รายงานเกี่ยวจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยวในจังหวัดจันทบุรี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2555-2558 พบว่า

จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยวในจังหวัดจันทบุรีเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 1.2

ตารางที่ 1.2 จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยวในจังหวัดจันทบุรี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2555-2558

ปี พ.ศ.	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)			รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)		
	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ	รวม	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ	รวม
2555	1,018,905	53,443	1,072,348	3,915	299	4,214
2556	1,064,307	55,140	1,119,447	4,250	318	4,568
2557	1,102,719	54,848	1,157,567	4,402	332	4,734
2558	1,234,299	57,411	1,291,710	4,897	367	5,264

แหล่งที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2560)

จังหวัดจันทบุรีมีลักษณะทางกายภาพเป็นเมืองที่มีอาณาเขตติดกับชายทะเล มีความอุดมสมบูรณ์ และมีประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน หากพิจารณาในมุมมองทางการท่องเที่ยว พบว่า จังหวัดจันทบุรีมีแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย โดยสามารถแบ่งได้เป็น แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ จำนวน 63 แหล่งท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ โบราณคดี ศาสนาและศิลปวัฒนธรรม จำนวน 63 แหล่งท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น จำนวน 4 แหล่งท่องเที่ยว และแหล่งท่องเที่ยวประเภทกิจกรรมและความสนใจพิเศษ จำนวน 53 แหล่งท่องเที่ยว รวมแหล่งท่องเที่ยวที่มีในจังหวัดจันทบุรีทั้งสิ้น 183 แหล่งท่องเที่ยว เมื่อพิจารณาในส่วน of ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว จะเห็นได้ว่าจังหวัดจันทบุรีมีแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่หลากหลาย หากแต่มีสถานที่สำคัญอยู่สถานที่หนึ่งที่ชาวจังหวัดจันทบุรีภาคภูมิใจ และเป็นสถานที่ที่มีความสำคัญในลำดับต้นๆ ของจังหวัดจันทบุรี โดยในปัจจุบันได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก เนื่องจากมีลานหินสีชมพู และเส้นทางศึกษาธรรมชาติที่มีความโดดเด่น และน่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของจังหวัดจันทบุรีได้ สถานที่ดังกล่าวคือ “เขตห้ามล่าสัตว์ป่าคุ้งกระเบน ธรรมชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช” ซึ่งเป็นพื้นที่ป่าอยู่ในพื้นที่การดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี ซึ่งก่อตั้งตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช (รัชกาลที่ 9) ซึ่งหากพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งศูนย์ฯ จะพบว่าไม่ได้มีความเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยตรง แต่เป็นการยกระดับความเป็นอยู่ และอาชีพของราษฎรที่ยากจน พัฒนาอาชีพประมง และการอนุรักษ์ธรรมชาติ แต่เนื่องด้วยการพัฒนาอย่างต่อเนื่องทำให้บริเวณอ่าวคุ้งกระเบนมีธรรมชาติที่สวยงาม ประกอบกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต อีกทั้งการเกิดกระแสการท่องเที่ยวสีเขียว (Green Tourism) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Eco Tourism) การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable

Tourism) การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism) เป็นต้น จึงทำให้นักท่องเที่ยวในปัจจุบันต่างต้องการมีประสบการณ์ และเข้าถึงความเป็นธรรมชาติอย่างแท้จริงของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

งานวิจัยหลายเรื่องที่เกี่ยวข้องกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้รับการเผยแพร่ในมุมมองของการพัฒนาทางเกษตรศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเป็นส่วนใหญ่ แต่เนื่องด้วยปัจจุบันการท่องเที่ยวเริ่มเข้ามามีความเกี่ยวข้องกับ “ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ในฐานะ “แหล่งท่องเที่ยว” อย่างเลี่ยงมิได้ ดังปัจจัยที่กล่าวมาแล้วข้างต้น อีกทั้งแผนพัฒนาจังหวัดจันทบุรี 4 ปี (พ.ศ. 2557-2560) ได้กล่าวว่า “... ถึงแม้จังหวัดจันทบุรีมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลาย แต่การพัฒนาส่งเสริมรูปแบบท่องเที่ยวใหม่ๆ หรือสนับสนุนจุดขายแหล่งท่องเที่ยว ผลกระทบการท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่นและมีศักยภาพ ยังมีการดำเนินการน้อย จึงจำเป็นต้องพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยว พัฒนาด้านการคมนาคมเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว และมุ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เชิงนิเวศ และเชิงเกษตรมากขึ้น เพื่อคงสภาพแวดล้อมที่สวยงาม ปราศจากมลพิษ อันเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดอย่างยั่งยืน สิ่งสำคัญจำเป็นต้องมีการประชาสัมพันธ์ทั้งในและต่างประเทศ และส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว ส่งเสริมให้มีเทศกาลท่องเที่ยวจังหวัดจันทบุรีตลอดทั้งปีอย่างต่อเนื่อง เน้นประชาสัมพันธ์จุดขาย รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมในการให้บริการและมีการประเมินศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดในทุกด้านควบคู่กันไปด้วย เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาการท่องเที่ยวต่อไป...” โดยมียุทธศาสตร์ที่ 4 เป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการท่องเที่ยว มุ่งเน้นการปรับปรุงพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ผลกระทบและกิจกรรมการท่องเที่ยว เพื่อให้มีความหลากหลายเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในกลุ่มประชาคมโลก ซึ่งมีกลยุทธ์ที่สำคัญได้แก่ กลยุทธ์การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ สินค้าบริการ และบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลายได้มาตรฐานสากล กลยุทธ์การยกระดับศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กลยุทธ์การพัฒนาปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวให้เพียงพอและได้มาตรฐานในระดับนานาชาติ พร้อมทั้งการยกระดับศักยภาพด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงรุก และกลยุทธ์การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ศาสนาและศิลปวัฒนธรรม

จากความเป็นมาและความสำคัญของความต้องการการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวของแผนพัฒนาจังหวัดจันทบุรีดังกล่าวข้างต้น จึงมีความจำเป็นต้องศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี” เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว และเพื่อการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดจันทบุรี ซึ่งจะมีส่วนช่วยส่งผลกระทบเชิงบวกต่อสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคมในชุมชนบริเวณใกล้เคียงต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1.2.1 เพื่อวิเคราะห์นโยบายการพัฒนาศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในฐานะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดจันทบุรี

1.2.2 เพื่อประเมินศักยภาพของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในฐานะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดจันทบุรี

1.2.3 เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี

1.3 คำถามวิจัย

1.3.1 นโยบายการพัฒนาศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในฐานะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดจันทบุรีเป็นอย่างไร

1.3.2 ศักยภาพของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในฐานะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดจันทบุรีเป็นอย่างไร

1.3.3 แนวทางการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรีควรเป็นอย่างไร

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร

1) ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนในการกำหนดนโยบายการพัฒนาศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในฐานะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดจันทบุรี

2) ศึกษาเฉพาะนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยว ณ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าคุ้งกระเบน กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ซึ่งเป็นพื้นที่ป่าอยู่ในพื้นที่การดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ ด้านภาพลักษณ์ ด้านการบริการนักท่องเที่ยว ด้านกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว และด้านความปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยว

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.2 ทำให้ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการอนุรักษ์ และพัฒนาศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี ทราบถึงศักยภาพในพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าคุ้งกระเบน กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ในฐานะแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดจันทบุรี

1.5.2 ทำให้ได้แนวทางการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี ในพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าคุ้งกระเบน กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการศึกษาเรื่อง “แนวทางการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี” ได้มีการนิยามคำศัพท์เฉพาะเพื่อใช้ในการศึกษา ดังนี้

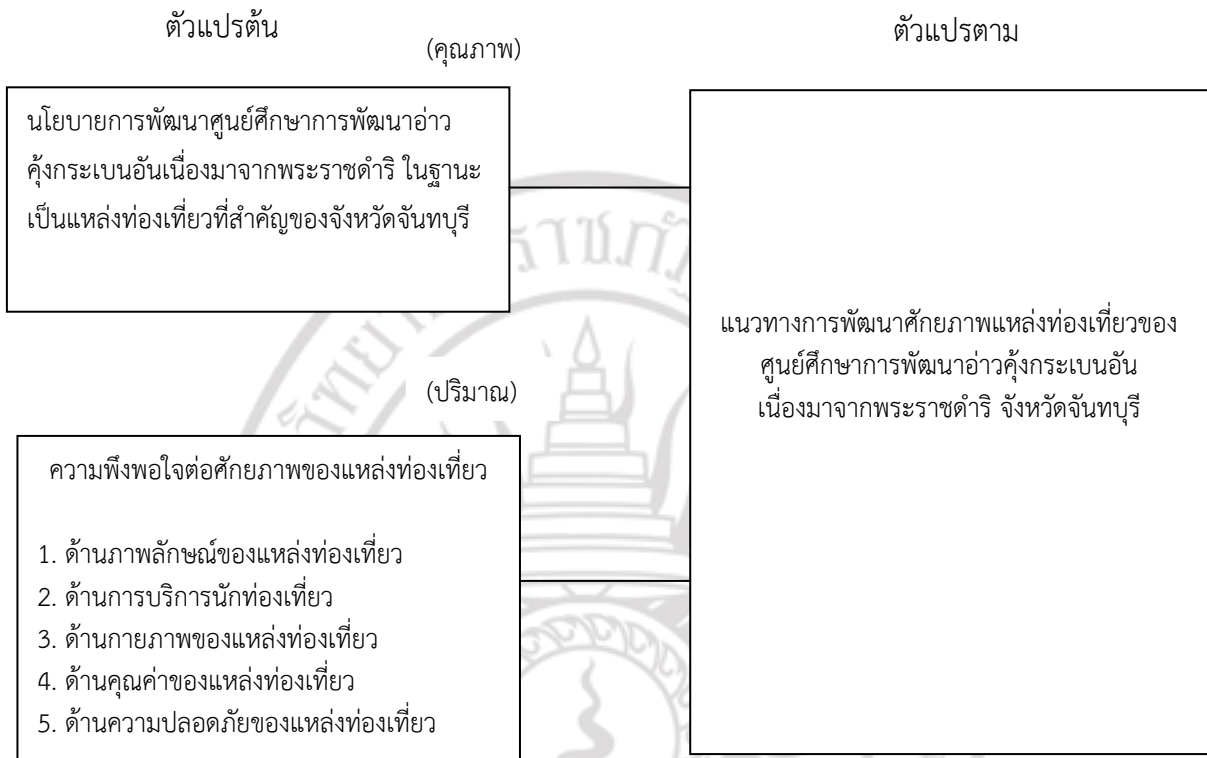
1.6.1 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี หมายถึง เขตห้ามล่าสัตว์ป่าคุ้งกระเบน กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ซึ่งเป็นพื้นที่ป่าอยู่ในพื้นที่การดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี

1.6.2 การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงของเขตห้ามล่าสัตว์ป่าคุ้งกระเบน กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืชให้ดีขึ้นอย่างเป็นระบบในอนาคต

1.6.3 ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว หมายถึง คุณสมบัติและความสามารถสูงสุดที่เป็นไปได้ของเขตห้ามล่าสัตว์ป่าคุ้งกระเบน กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ที่ปรากฏเป็นสิ่งที่ประจักษ์ในฐานะแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดจันทบุรี โดยพิจารณาจากด้านภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว ด้านการบริการนักท่องเที่ยว ด้านกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว และด้านความปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยว

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

1.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย